

Anerkendelse af Sydøstgrønland som den 20. isbjørne-delpopulation

Baggrund

- Isbjørne forekommer hyppigst langs hele kysten i Østgrønland (ØG). Bjørne fra Østgrønland kan også bringes med pakisen til Sydvestgrønland (Born 1995).
- Isbjørne i Østgrønland forvaltes i øjeblikket som en enkelt delpopulation, der forekommer på en ca. 3.000 km lang kyststrækning mellem 83°N og 60°N på østkysten og på sydvestkysten mellem Nunap Isua/Kap Farvel og Paamiut (62°N). Denne afgrænsning blev fastlagt af IUCN PBSG i 1993 og var baseret på generel viden om forekomst og fangst af isbjørne i Østgrønland og Sydvestgrønland (se Wiig et al. 1995, side 23).
- Tidligere feltundersøgelser af isbjørne blev udført i 1973-1975, 1993-1994, 2007-2008 og 2011 i dele af Østgrønland for at fastslå udbredelse og habitatbrug (Vibe 1976, Born et al. 1997, Wiig et al. 2003, Born et al. 2012, Laidre et al 2015).
- Fra 2015 til og med 2022 udførte Grønlands Naturinstitut videnskabelig forskning på hele den østgrønlandske kyst for at indsamle fangerviden, mærke og spore isbjørne, bestemme genetisk slægtskab og vurdere kropstilstand, helbred, udbredelse og habitatbrug. Et hovedformål var at fastslå bestandsstruktur og eksistensen af delpopulationer inden for grænserne af den østgrønlandske forvaltningsenhed. Resultaterne blev for nylig offentliggjort i tidsskriftet *Science* i en artikel med titlen *Glacial ice supports a distinct and undocumented polar bear subpopulation persisting in late 21st-century sea-ice conditions* (Laidre et al. 2022).

Nye videnskabelige resultater om Sydøstgrønland (SØG)

- Laidre et al. (2022) beskriver en tidligere udokumenteret delpopulation af isbjørne, der lever i Sydøstgrønland (SØG) mellem cirka 60°N og 64°N.
- Delpopulationen af SØG-isbjørne er den mest isolerede og genetisk distinkte i Arktis. SØG-isbjørne er forskellige fra alle andre 19 delpopulationer, inklusive bjørne i Nordøstgrønland (NØG), nord for 64°N.

- SØG-isbjørne er specielt tilpasset Sydøstgrønlands fysiske geografi og opholder sig i fjordene i området. Perioden, hvor der er havis i Sydøstgrønland, er for kort til isbjørnenes behov, så SØG-bjørnene bruger ferskvands-ismelangen¹ fra Grønlands indlandsis som platform til at jage sæler om sommeren og efteråret.
- Der er afgørende dokumentation for, at SØG-bjørne kan betragtes som en ny delpopulation af isbjørne. Datakilderne, metoderne og stikprøvestørrelserne i Laidre et al. (2022) er mere robuste i forhold til tidligere dokumentation, der er brugt til at påvise andre delpopulationer af isbjørne i Arktis.
- Selvom undersøgelsen ikke var designet til at vurdere antallet af bjørne, tyder data fra mærkede individer på, at der i øjeblikket lever et par hundrede dyr i Sydøstgrønland.
- Den nuværende fangst af bjørne i Ittoqqortoormiit og Tasiilaq er fra den nordøstgrønlandske forvaltningsenhed. Genfangst af mærkede bjørne og DNA-analyser på baggrund af små prøvestørrelser peger på, at de fleste (men ikke alle) isbjørne, der fanges i Sydvestgrønland, kommer fra NØG-delpopulationen, der kommer forbi SØG-delpopulationen på den drivende havis.

Nye problemstillinger

- *En lille, isoleret population med lavt reproduktionspotentiale er sårbar over for naturlige og menneskeskabte forstyrrelser.* SØG-delpopulationen har sandsynligvis været lille i flere hundrede år, og den begrænsede udveksling med andre delpopulationer og lave fødselsrater gør SØG-isbjørne sårbare. Yderligere forskning er nødvendig for at vurdere bestandsstørrelsen mere nøjagtigt.
- *SØG-delpopulationen er sårbar over for et højt jagttryk.* Kvoten for hele ØG-regionen er omkring 64 bjørne om året (inklusive bjørne taget i Syd-sydvestgrønland, GINR 2022). Selvom den bæredygtige jagt i Sydøstgrønland ikke er beregnet, peger et groft skøn på, at denne delpopulation vil forsvinde, hvis der fjernes blot 5 voksne hunner om året. Flere data er nødvendige for at få et robust estimat over populationsstørrelsen, give et videnskabeligt funderet bud på en bæredygtig fangst og rådgive forvaltningen.
- *Der er stigende interesse for isbjørneturisme i Sydøstgrønland.* Turismen i Grønland, herunder krydstogtskibsturismen, var stærkt stigende før Covid-19-pandemien, og den forventes at stige igen, især efter opførelsen af nye lufthavne (Anon 2021). Der har desuden været interesse for udvinding af ikke-fornybare ressourcer, som evt. kan blive genoplivet i fremtiden. Selv hvis disse aktiviteter kun foregår i få fjorde, vil de kunne forstyrre SØG-delpopulationen. Menneskelig aktivitet i fjorde beboet af SØG-isbjørne bør overvåges og reguleres.
- *SØG-bjørne bidrager med unik genetisk mangfoldighed, som er vigtig for isbjørnen som art.* Beskyttelse af denne mangfoldighed er værdifuld for den internationale bevarelse af isbjørnen og for isbjørneartens overlevelsessevne.
- *SØG-bjørne giver en unik mulighed for at forstå isbjørnes mulighed for at overleve i et miljø, der bliver varmere og varmere.* SØG-bjørne lever i et subarktisk miljø og er delvist afhængige af fersk gletsjeris i en kort issæson på mindre end 100 dage. Det er en

---

¹ En blanding af kælvede isbjerge og stykker af ferskvandsis, der samler sig nær gletsjere, der ender i havet.

situation, der svarer til, hvad mere nordlige dele af Grønland kommer til at opleve i fremtiden på grund af et varmere klima. Overvågning af SØG-delpopulationen vil derfor give en bedre forståelse af de udfordringer, andre delpopulationer af isbjørne vil stå over for i den nærmeste fremtid.

Anbefalinger til forvaltning

- Sydøstgrønland rummer en unik og sårbar gruppe af isbjørne, der fortjener at blive anerkendt og forvaltet som verdens 20. isbjørnedelpopulation. Den nuværende østgrønlandske isbjørnedelpopulation bør opdeles i to delpopulationer: Nordøstgrønland (NØG) og Sydøstgrønland (SØG). Videnskabelige data peger på, at grænsen mellem NØG- og SØG-delpopulationerne ligger på ca. 64°N (figur 1).
- Yderligere forskning i bl.a. bestandens størrelse samt køns- og aldersstruktur er nødvendig for at forstå SØG-delpopulationens tilstand og for at give et videnskabeligt grundlag at forvalte og bevare bestanden på.
- Et bæredygtigt jagttryk er sandsynligvis meget lavt for en lille delpopulation, og omkostningerne ved langtidsovervågning i Sydøstgrønland er høje. Derfor anbefaler vi, at der ikke tillades jagt på SØG-delpopulation, før der foreligger en kvantitativ videnskabelig rådgivning.

Kort

- Et kort med forslag til nye grænser er vedhæftet (figur 1).

Kristin Laidre og Fernando Ugarte

Afdeling for Pattedyr og Fugle
Grønlands Naturinstitut

Baggrundsinformation / referencer

Anon., 2021. Towards more tourism, Visit Greenland tourism strategy 2021-2024. <https://traveltrade.visitgreenland.com/strategy/>

Born, E.W., 1995. Status of the polar bear in Greenland, pp. 81-103. *In: Ø. Wiig, E.W. Born, and G. Garner, (Eds.), 1995. Polar Bears. Proceedings of the 11th Working Meeting of the IUCN/SSC Polar Bear Specialist Group. Occasional Paper of IUCN/SSC No 10. Gland Switzerland and Cambridge, UK: 192 pp.* Born, E.W., Laidre, K., Wiig, Ø. 2012. Mærkning af isbjørne i Sydøstgrønland, 28. juli – 8. august 2011, rapport over feltarbejde. GINR internal report.

Born, E.W., Wiig, Ø., Thomassen, J. 1997. Seasonal and annual movements of radio-collared polar bears (*Ursus maritimus*) in Northeast Greenland. *J of Marine Systems* 10: 67–77

Laidre, K.L., Born, E.W., Heagerty, P., Wiig, Ø., Dietz, R., Stern, H., Aars, J., Andersen, M. 2015. Shifts in habitat use by female polar bears (*Ursus maritimus*) in East Greenland. *Polar Biology* 38: 879-893. doi: 10.1007/s00300-015-1648-5it

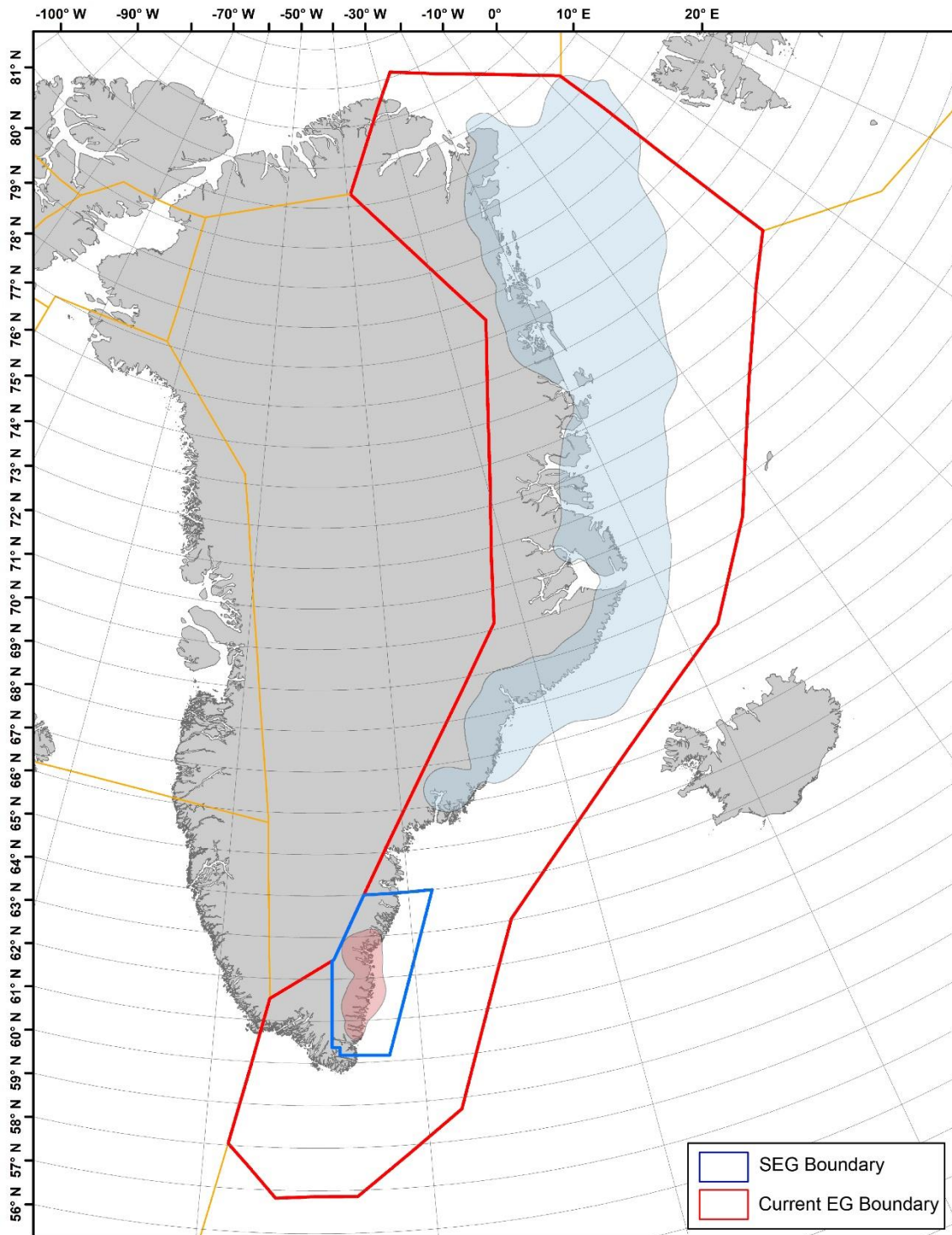
Laidre K. L., Supple, M.A., Born, E.W., Regehr, E.V., Wiig, Ø., Ugarte, F., Aars, J., Dietz, R.,

Sonne, C., Hegelund, P., Isaksen, C., Akse, G.B., Cohen, B., Stern, H.L., Moon, T., Vollmers, C., Corbett-Detig, R., Paetkau, D., Shapiro, B., 2022. Glacial ice supports a distinct and undocumented polar bear subpopulation persisting in late 21st-century sea-ice conditions. *Science* 376 (6599): 1333-1338. DOI: [10.1126/science.abk2793](https://doi.org/10.1126/science.abk2793)

Wiig, Ø., Born, E., Garner, G. W. (Eds.), 1995. Figure 1 on page 33. *In: Polar Bears: Proceedings of the Eleventh Working Meeting of the WCN/SSC Polar Bear Specialist Group*. IUCN, Gland, Switzerland and Cambridge, UK. v + 192pp

Wiig, Ø., Born, E.W., Toudal Pedersen, L. 2003. Movement of female polar bears (*Ursus maritimus*) in the East Greenland pack ice. *Polar Biol* 26: 509-516

Vibe, C. 1976. Preliminary report on the second Danish polar bear expedition to Northeast Greenland. 1974. *In: Polar bear proceedings 5th working meeting of the Polar Bear Specialist Group*, IUCN Pub. New Ser. Suppl. Pap 42: 91-97.

Figur 1. Forslag til nye grænser for isbjørne i Østgrønland (EG) og den nye Sydøstgrønlandsk bestand (SEG)